

U nastavku je kratko podsjećanje na aktivnosti koje je Expeditio realizovao u godini koja ostaje iza nas. Informacije su hronološki nabrojane, a dodatno o svakoj od aktivnosti možete pronaći na sajtu www.expeditio.org

Gostovanje u emisiji "Moj grad" na Televiziji Budva

Na programu Televizije Budva u tokom januara 2024. emitovane su emisije "Moj grad" u kojima su predstavljena dva dokumenta na kojima je radio Expeditio u prethodnoj godini:

- [Predlog politika: Participacija građana/ki u planiranju prostora Crne Gore \(pdf\)](#)
- [Predlog politika: Reagovanja građana/ki na prostorne devastacije u Crnoj Gori \(pdf\)](#)

Studija kulturnog pejzaža Ulcinjske maslinade i uvale Valdanos (pdf)

Dr. Martin Schneider-Jacoby Association - MSJA

Studija kulturnog pejzaža Ulcinjske maslinade i uvale Valdanos

Expeditio
Architects

Početak januara objavljena je [Studija kulturnog pejzaža Ulcinjske maslinade i uvale Valdanos](#) koju je naručila NVO Dr. Martin Schneider-Jacoby Association - MSJA, a izradu dokumenta potpisuje tim stručnjaka predvođen Expeditio Architects. Detaljnije pročitajte na sajtu expeditio.org gdje možete i preuzeti dokument.

Predlog politika: Građani/ke o unapređenju javnog prevoza na teritoriji Kotora (pdf)

GRAĐANI/KE O UNAPREĐENJU JAVNOG PREVOZA NA TERITORIJI KOTORA

Predlog politika za poboljšanje javnog gradskog prevoza na području opštine Kotor
2024
NVO EXPEDITIO
2024.

U februaru 2024. Expeditio je pripremio "policy paper" pod nazivom [Građani/ke o unapređenju javnog prevoza na teritoriji Kotora - Predlog politika za poboljšanje javnog gradskog prevoza na području opštine Kotor](#).

Dokument vraća u centar pažnje pitanje unapređenja javnog saobraćaja, ističući njegovu važnost u infrastrukturi svakog grada koji teži promociji održivih urbanih rješenja. Dokument obuhvata analizu postojećeg stanja i predloge politika za poboljšanje javnog gradskog prevoza u Kotoru. Možete ga preuzeti u pdf formatu na našem sajtu.

Predstavljen dokument "Unapređenje javnog prevoza u Kotoru" i prezentovan primjer dobre prakse iz Šibenika

Prezentacija pod nazivom "Unapređenje javnog prevoza u Kotoru + Primjer dobre prakse iz Šibenika" održana je u Kreativnom Hubu (Stari zatvor) 30.1.2024. godine sa ciljem da se pokrene diskusija o poboljšanju javnog prevoza na teritoriji opštine Kotor, kao i da se predstavi primjer dobre prakse iz susjedne Hrvatske.

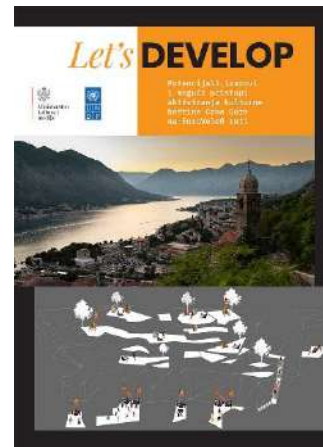
Prezentaciji je prisustvovalo 33 osobe, a dokument možete preuzeti na sajtu expeditio.org

Prilog o Expeditio na sajtu Evropske banke za rekonstrukciju i razvoj (EBRD)

Krajem januara 2023. na sajtu Evropske banke za rekonstrukciju i razvoj (EBRD) i FB stranici ove institucije, objavljen je članak o aktivnostima NVO Expeditio pod nazivom [Reimagining sustainable Western Balkans cities](#) koji možete pročitati na našem sajtu.

Knjiga: Potencijali, izazovi i mogući pristupi u aktiviranju kulturne baštine Crne Gore na ruti EuroVelo8 (pdf)

Početkom februara na našem sajtu je postavljena knjiga čiji su izdavači UNDP i Expeditio, a koja daje doprinos razumijevanju procesa ekonomske valorizacije kulturne baštine, kroz ispitivanje odnosa turizma, lokalnog razvoja i baštine u Crnoj Gori. Autori tekstova u knjizi su istraživači Danilo Bulatović i Ivana Miloško. Možete je preuzeti ovdje: [Potencijali, izazovi i mogući pristupi aktiviranja kulturne baštine Crne Gore na EuroVelo8 ruti \(PDF\)](#)

Poslušajte prilog o javnom prevozu na talasima Radio Kotora

Na talasima Radio Kotora, 4. februara 2024. godine emitovan je intervju pod nazivom "Neophodno uspostavljanje modernog i efikasnog sistema javnog prevoza u Kotoru". Prilog možete poslušati na našem sajtu expeditio.org

Učešće na konferenciji „Antikorupcijski forum posvećen zaštiti životne sredine“

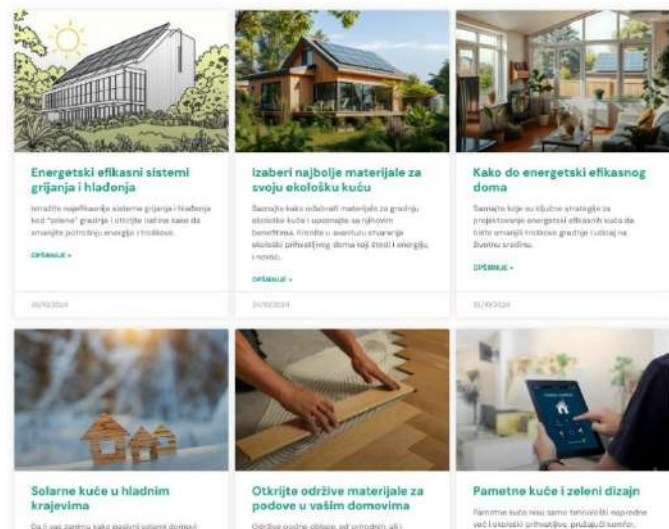
U Podgorici je 6.3.2024. održana konferencija „Antikorupcijski forum posvećen zaštiti životne sredine“ u organizaciji BIRN Crna Gora i Građanska alijansa. Na konferenciji su govorili predstavnici/e izvršne i zakonodavne vlasti, NVO, ekološki aktivisti i novinari. Na forumu je učestvovala i predstavnica Expeditio iskoristivši priliku da predstavi predloge politika na kojima smo radili u prethodnom periodu.

Promocija knjige "Prostori zajedničkog: urbana zajednička dobra u post-jugoslovenskom regionu" u Podgorici

Objavljeno je drugo izdanje knjige "Prostori zajedničkog: urbana zajednička dobra u post-jugoslovenskom regionu" ("Spaces of Commoning: Urban Commons in the ex-YU region"), a promocija je održana u Mediteranskom vrtu na Gorici. Na izradi knjige učestvovala je i predstavnica Expeditio.

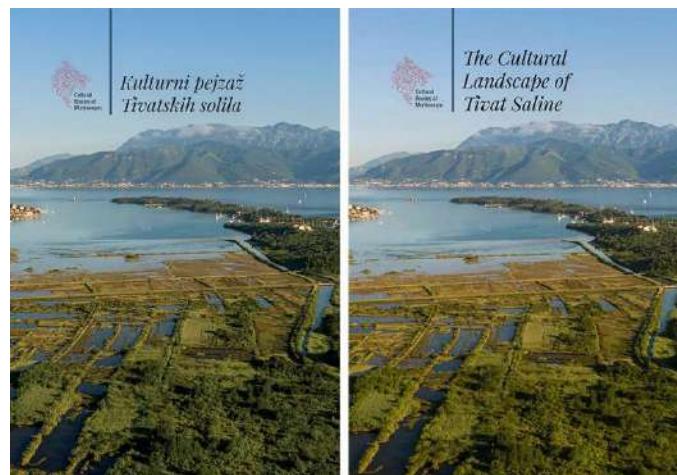
Pokrenut portal: zelenogradnja.me

U maju je javnosti predstavljen naš novi portal pod nazivom zelenogradnja.me. Ovaj resurs je namijenjen arhitektima, inženjerima i svima koji teže kreiranju ekološki osviještenih arhitektonskih rješenja. Na portalu ćete pronaći informacije i savjete koji će vam pomoći da unapređujete svoja znanja o "zelenoj"

gradnji. Portal trenutno broji 48 blogova i podržan je od strane Ministarstva energetike.

Objavljena knjiga "Kulturni pejzaž Tivatskih solila" na crnogorskom i engleskom jeziku

Knjiga „Kulturni pejzaž Tivatskih solila“ nastala je u okviru projekta pod nazivom "TIVATSKA SOLILA – prezentacija izuzetnog kulturnog pejzaža" koji je podržan od strane Turističke organizacije Opštine Tivat. Objavljena je na dva jezika u junu 2024. godine.

Promocija knjige "Kulturni pejzaž Tivatskih solila" na lokalitetu Solila

Promocija knjige „Kulturni pejzaž Tivatskih solila“ je održana sa samom lokalitetu Solila u nedjelju 30.6.2024. Prisustvovalo je oko 50 zainteresovanih.

Odobren projekat: EKG - Energetski efikasnija gradnja: Vodič za građane Kotora

U avgustu 2024, Expeditio je sa Opštinom Kotor **potpisala ugovor za realizaciju projekta** "EKG- Energetski efikasnija Gradnja: Vodič za građane/ke Kotora" usmjeren je na podršku zelenoj tranziciji, ključnom cilju Evropske unije i Crne Gore u procesu pridruživanja, s posebnim fokusom na područje Kotora. Projekat traje 10 mjeseci.

264 knjige donirane u sklopu akcije "Daruj knjigu-obogati um"

U septembru se Expeditio pridružio humanitarnoj akciji crnogorske MENSE pod nazivom „**Daruj knjigu, obogati um!**“. Cilj ove akcije je da se prikupe knjige za djecu i odrasle iz svih krajeva zemlje, koje će biti donirane bibliotekama i obrazovnim ustanovama kojima su najpotrebnije. Expeditio je donirao naša izdanja kao i duplikate knjiga iz biblioteke naše NVO. Osim toga, priložena su i neka izdanja iz ličnih biblioteka. Ukupan broj svih knjiga koje smo donirali je 264.

Saradnja na aktivnostima zaštite nematerijalne kulturne baštine Petnjičkog kraja

Od oktobra do decembra 2024. Aleksandra Kapetanović iz Expeditio imala je ekspertski angažman u okviru projekta COMMHERITOUR, na izradi "Izveštaja o valorizaciji baštine", koji se odnosi na nematerijalnu kulturnu baštinu Petnjičkog kraja, sa posebnim fokusom na zaštićeno nematerijalno dobro - Izradu bihorskog ćilima.

Štedimo li energiju? Upitnik za građane/ke Kotora

NVO Expeditio je pokrenula **istraživanje** kako bi bolje razumjela koliko su građani/ke Kotora upoznati sa energetsom efikasnošću u oblasti stanovanja. Rezultati istraživanja biće objavljeni u sklopu **Predloga politika za unapređenje energetske efikasnosti u sektoru građevinarstva na teritoriji Opštine Kotor**. Aktivnost je dio projekta [EKG](#).

Dio projektnog tima "Kulturna baština Pive"

Članica Expeditio je dio tima koji realizuje projekat "Kulturna baština Pive" Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, u okviru kojeg su tokom 2024. sprovedena terenska istraživanja. Poseban fokus u okviru ovog istraživanja je na tradicionalnoj arhitekturi i katunima.

KUTAK ZA GRAĐANE/KE na portalu Zelenogradnja.me!

U novembru je pokrenut „Kutak za građane/ke“ na portalu zelenogradnja.me kao mjesto na kome svi mogu dobiti informacije i savjete kako da uštede energiju u svom domu. Naš cilj je da, na građani na jednom mjest, dobiju informacije koje će im pomoći da unaprijede svoj komfor i smanje račune, ali i doprinesu očuvanju životne sredine. Aktivnost je dio projekta [EKG](https://www.edmto.com).

Imate pitanje o zelenoj gradnji? Postavite ga na portalu zelenogradnja.me

Kutak za građane/ke kao dio portala zelenogradnja.me osmišljen je kao prostor gdje građani mogu pronaći korisne savjete i inspiraciju za ekološki odgovorne projekte. Ali, i mjesto na kome mogu postaviti svoja **pitanja**. Aktivnost je dio projekta [EKG](https://www.edmto.com).

Na stručnom skupu o baštini Tivta predstavljena knjiga o Tivatskim Solilima

Stručni skup Razgovori o baštini – Kulturna riznica Tivta – budućnost istraživanja i brige za nasljeđe, održan je 19.11.2024. u Opštini Tivat. Na skupu je predstavljena i knjiga o Tivatskim solilima koju je Expeditio nedavno objavio na MNE i ENG jeziku.

Učešće na Tourism Think Tank 2024. u Tivtu

Tourism Think Tank 2024: Regeneration for the Region održan je od 27. do 29. novembra u organizaciji Turističke organizacije Tivat, s ciljem da okupi vodeće stručnjake iz oblasti turizma i ponudi platformu za razmjenu znanja o održivom razvoju turističkih destinacija. Na događaju je učestvovala i predstavnica EXPEDITIO.

Saradnja na projektu "Mediterska GIAHS mreža za promociju održivog poljoprivrednog turizma"

Tokom 2024. predstavnicu Expeditio je bila uključena kao saradnica za kulturnu baštinu na implementaciji projekta "Mediterska GIAHS mreža za promociju održivog poljoprivrednog turizma (MED GIAHS)", u okviru EU Interreg EURO-MED programa, koji sa još 6 partnera iz Evrope sprovodi Regionalna razvojna agencija Bjelasica, Komovi i Prokletije. U okviru ovog projekta, koji se bavi Globalno važnim sistemima poljoprivrednog nasljeđa - GIAHS, u Crnoj Gori je cilj da se katuni uvedu u GIAHS mrežu, kako bi dobili adekvatnu zaštitu i sve benefite koje ovaj program pruža.

Učešće na okruglom stolu: Edukacijom i znanjem do održivih i klimatski otpornih gradova

Okrugli sto pod nazivom „Ekološka tranzicija u urbanom razvoju: Uloga obrazovanja, zakonodavstva i prakse“ održan je početkom decembra na Građevinskom fakultetu u Podgorici i u njemu je uzela učešće i predstavnicu Expeditio.

Podrška studentima i đacima

Expeditio je nastao iz studentskih protesta 1996-97. i bez tog aktivizma mi ne bismo postojali. Protesti su bili ključni za naše osnaživanje i propitivanje kako kroz arhitekturu i brigu o prostoru možemo doprineti stvaranju boljeg i zdravijeg društva. I danas pamtimo koliko nam je u tim trenucima značilo da nas prepoznaju i uvažavaju. **Od srca podržavamo studente i učenike/ce na ulicama Srbije i đake koji protestuju u Crnoj Gori.** Sa čistim srcem i slobodnim idejama, da istraju u svojim zahtjevima i budu uvijek nosioci pravih vrijednosti i boljih društava.

Prijatne praznike i srećnu novu 2025. godinu želi vam Expeditio

